

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: Νομοσχέδιο για την οικονομική ενίσχυση των κομμάτων κλπ.

A. Τρεις επιλογές του νομοσχεδίου πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα:

1. Ο περιορισμός της τακτικής στο 1‰ και της εκλογικής χρηματοδότησης στο 0,5‰ (σύνολο 1,5‰) των τακτικών εσόδων του προϋπολογισμού. Το ύψος που προτείνεται στο σχέδιο (1,3‰ και, αντίστοιχα, 0,7‰, σύνολο 2‰) κρίνεται υπερβολικό. Οι σχετικές διατάξεις τροποποιούνται αναλόγως (άρθρ. 1 παρ. 3, 4α και 5).

2. Το σύστημα του ελέγχου των οικονομικών των κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών αναμορφώνεται, ώστε να περιλαμβάνει οργανωμένο στάδιο "προδικασίας". Στο προκαταρκτικό αυτό στάδιο τα προς έλεγχο στοιχεία εξετάζουν ορκωτοί ελεγκτές, η έκθεση των οποίων αποσκοπεί στην υποβοήθηση της Επιτροπής Ελέγχου. Η έκθεση της Επιτροπής δημοσιεύεται, σε αυτήν δε προσαρτάται ως παράρτημα και η έκθεση των ελεγκτών (άρθρ. 15).

3. Πρόσφορη είναι η πρόβλεψη ειδικού ελέγχου της αρμόδιας Επιτροπής χωριστά για τα έσοδα και τις δαπάνες που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εκλογικού αγώνα όλα τα κόμματα και όχι μόνον όσα δεν λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση. Η επιλογή αυτή βρίσκεται σε λογική ακολουθία με τον θεσμό της εκλογικής ενίσχυσης των κομμάτων, ανταποκρίνεται στο γενικότερο αίτημα της διαφάνειας κατά την κρίσιμη αυτή περίοδο, συμβάλλει δε στον περιορισμό της ανορθολογικής σπατάλης πόρων.

B. Στη βελτίωση του νομοσχεδίου συμβάλλουν, εξάλλου, και οι εξής ρυθμίσεις:

1. Προστίθεται ειδική διάταξη για τον τρόπο αποτίμησης σε χρήμα των παροχών προς κόμματα ή υποψήφιους.

2. Η οροφή των εκλογικών δαπανών των κομμάτων πρέπει να εξισώνεται με την εκλογική τους ενίσχυση προσαυξημένη κατά ένα ποσοστό (π.χ. 40%). Η ρύθμιση αυτή ανταποκρίνεται στην όλη λογική του θεσμού της κρατικής ενίσχυσης για την περίοδο των εκλογών και την ρεαλιστική εκτίμηση του σημερινού ύψους των δαπανών των κομμάτων (άρθρ. 8α).

Γ. Τέλος, αξίζει να προσεχτούν τα ακόλουθα επί μέρους ζητήματα:

1. Στην κατανομή του 40% της εκλογικής χρηματοδότησης μετά τη διεξαγωγή του εκλογικού αγώνα είναι ορθότερο να μην συμμετέχουν όσα κόμματα δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος για την τακτική χρηματοδότηση (άρθρ. 3 παρ. 2β).

2. Προσθήκη ειδικής διάταξης για τη διάθεση πόρων, εκτός της τακτικής και εκλογικής χρηματοδότησης, προς εκπλήρωση συγκεκριμένων λειτουργιών των κομμάτων που προσιδιάζουν κατ' εξοχήν στην ιδεολογικοπολιτική αποστολή τους (Κέντρα Μελετών, Επιμόρφωση Στελεχών κ.λ.π.). Σχετικά πρέπει να εγγραφεται πίστωση στον προϋπολογισμό του Κράτους, π.χ. σε ύψος 1 ο/οο.

3. Με ειδική προσθήκη πρέπει να προβλέπεται τρόπος βεβαίωσης για την παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων αποτιμητών σε χρήμα (άρθρ. 11).

2 Απριλίου 1996

Σημείωση: Στο παράρτημα περιλαμβάνονται διατυπώσεις των διατάξεων που αντιστοιχούν στα σημεία Α2 και 3, Β1 και 2, Γ1 και 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σημείο Α2

Άρθρο 15 παρ. 5: Διαγράφεται η πρόταση 2 του εδαφίου α' της παραγρ. 5 και αναριθμούνται αντίστοιχα οι παρ. 5α και 6.

Στην παρ. 5 προστίθεται νέο εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

“Ορκωτοί ελεγκτές εξετάζουν λεπτομερώς τα βιβλία και τα παραστατικά των κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών πριν από τη διεξαγωγή ελέγχου από την Επιτροπή και συντάσσουν αναλυτική έκθεση. Η έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή προς υποβοήθηση του ελέγχου.

Στην παραγρ. 6 προστίθεται νέο εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

“ Με απόφαση του Υπερ.Δ.Δ.Α. ρυθμίζονται οι όροι για τον ορισμό των ελεγκτών. Στην ίδια απόφαση ρυθμίζονται λεπτομερώς τα σχετικά με τη δημοσίευση της έκθεσης της Επιτροπής Ελέγχου και της έκθεσης των ορκωτών ελεγκτών ως παραρτήματός της.

Σημείο Α3

Άρθρο 13: Διαγράφεται από τον τίτλο η φράση “που δεν λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση” και η παρ. 1 αναμορφώνεται ως εξής:

“ Όλα τα αυτοτελή κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που συμμετείχαν σε γενικές ή αναπληρωματικές εκλογές ή εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ανεξάρτητα από το αν δικαιούνται κρατική τακτική ή εκλογική χρηματοδότηση, υποχρεούνται να δημοσιεύουν τα εκλογικά τους έσοδα και δαπάνες εντός διμήνου από τη διεξαγωγή των εκλογών σε δυο καθημερινές εφημερίδες της Αθήνας ”.

Η παρ. 2 αναμορφώνεται ως εξής:

“ Αντίγραφο της κατάστασης των εκλογικών εσόδων και δαπανών καθώς και τα φύλλα των εφημερίδων, στα οποία δημοσιεύθηκε, αποστέλλονται στην Επιτροπή του άρθρου 15 του νόμου αυτού εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση, ώστε να διεξαχθεί ο σχετικός έλεγχος ”.

Σημείο B1

Προστίθεται το νέο άρθρο 5α, με το εξής περιεχόμενο:

“ Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δ.Δ.Α. και του Υπουργού Οικονομικών μετά από πρόταση της διακομματικής Επιτροπής, ορίζονται λεπτομερώς οι κατηγορίες των αποτιμητών σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων προς τα πολιτικά κόμματα και τους υποψηφίους βουλευτές, όπως ιδίως η διάθεση τηλεοπτικού χρόνου και η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και τα κριτήρια της αποτίμησης “.

Σημείο B2

Το άρθρο 8α αναμορφώνεται ως εξής:

“ Το ανώτατο ύψος των εκλογικών δαπανών πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών που συμμετέχουν σε γενικές βουλευτικές εκλογές ή σε εκλογές για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της εκλογικής χρηματοδότησης, προσαυξημένο κατά 40% “.

Σημείο Γ1

Το άρθρο 3 παραγρ. 2β αναμορφώνεται ως εξής:

“ Ποσοστό 40% χορηγείται στα κόμματα και συνασπισμούς που εμπίπτουν στην περ. γ της παραγρ. 2 του άρθρου 2 και κατανέμεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παραγρ. 3 του παρόντος άρθρου με βάση τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν κατά περίπτωση στις γενικές βουλευτικές εκλογές ή στις εκλογές για ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τις οποίες αφορά η χρηματοδότηση. Στη κατανομή του ποσοστού αυτού μετέχουν τα κόμματα και οι συνασπισμοί που εμπίπτουν και στην περίπτωση α της παρούσας παραγράφου. Από την κατανομή αποκλείονται κόμματα και συνασπισμοί που κατά τις εν λόγω εκλογές δεν συγκέντρωσαν τις οριζόμενες στο άρθρο 2 παραγρ. 2γ αυτού του νόμου προϋποθέσεις ”.

Σημείο Γ2

Προστίθεται το νέο άρθρο 3α με το εξής περιεχόμενο:

“ 1. Τα Ιδρύματα ερευνών, μελετών και επιμόρφωσης των πολιτικών κομμάτων ενισχύονται ετησίως με ποσοστό 1‰ από τα τακτικά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 3 παρ. 1 αυτού του νόμου.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δ.Δ.Α. και του Υπουργού Οικονομικών, μετά από πρόταση της διακομματικής Επιτροπής, ορίζονται τα κριτήρια για την κατανομή αυτής της ενίσχυσης “.